

ועדה לפי סעיף 47(א) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979

י"ח אייר, תשע"ב
10 מאי, 2012

בעניין:

ד"ר בועז לב, משנה למנכ"ל משרד הבריאות, באמצעות כותן עו"ד יונתן ברנ, ממשרד התובעת הראשית, הלשכה המשפטית, משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

- נגד -

ד"ר אשרף חטיב ת.ו. [REDACTED] רופא שיניים מורשה בעל רישיון [REDACTED], באמצעות בא כוחו עו"ד חסן חטיב

הנקבל

דיון וחשבון לפי סעיף 47 לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979

1. הקובלנה

ביום 30.11.2009 חגש ד"ר בועז לב, המשנה למנהל הכללי של משרד הבריאות, קובלנה נגד ד"ר אשרף חטיב ת.ו. [REDACTED] רופא שיניים מורשה בעל רישיון [REDACTED] (להלן - הנקבל), מכוח האמור בסעיף 45(5) לפקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979 (להלן - הפקודה), בגין הרשעתו בעבירה פלילית שלא לפי הפקודה - עבירה של אחזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. הוועדה

שר הבריאות מינה אותנו להיות ועדה שתדון בקובלנה (להלן - הוועדה). הוועדה קיימה דיון אחד ביום 2.5.2012 וחומצו בפניה עוה"ד יונתן ברנ בייכ חקובל, הנקבל ועוה"ד חסן חטיב בשם הנקבל.

3. האירועים ברקע הקובלנה

ברקע קובלנה זו אחזקת אקדה, מחסנית ותחמושת שלא כדון על ידי הנקבל. בגין האמור הוגש נגדו כתב אישום בבית המשפט המחוזי בנצרת (ת"פ 99/09), והנקבל חורשע על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, בעבירה לפי סעיף 144(א) רישא + סיפא לחוק העונשין, חתש"ז-1977. האקדה, כשהוא טעון בתחמושת, נתפס במרפאתו של הנקבל עת בוצע במרפאה חיפוש משטרת, אך הנקבל החזיק בו מידי יום ברכבו, או על גופו, או בביתו או במרפאתו, כשהוא טעון בתחמושת. בעת הדיון נתבקש בית המשפט לבטל הרשעתו של הנקבל על יסוד תסקיר של שירות המבחן, אך בקשתו נדחתה, תוך ציון הנחיית בית המשפט כי בעבירות מסוג זה בה הרשע הנקבל, יש לגזור מאסר בפועל ממש ואין להסתפק בעונש פחות מכך, מה גם שלא מתקיימים בנקבל התנאים המאפשרים ביטול הרשעה או המנעות ממנה. בית המשפט גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. ערעורו של הנקבל לבית המשפט העליון נדחה ככל הנוגע להכרעת הדיון, אולם עונש המאסר הומר בעבודות שירות.

4. החליד בפני הועדה

בעת הדיון שחתקים בפניו ביום 2.5.2012 הודה הנקבל בכיצוע עבירת משמעת כאמור בקובלנו, ועל כן נשמעו טענות הצדדים לעניין אמצעי המשמעת שיש לנקוט בגינה.

מיד לאחר החודאה הוגש לנו ב"כ הנקבל, עו"ד אשור חטיב את תסקיר שירות המבחן שבו חמלצה על העמדה במבחן ללא הרשעה והטלת שירות לתועלת הציבור, אם בית המשפט יעדיף את הטיפול השיקומי טיפולי חינוכי על פני השיקול הענישתי הרתעתי. כן חגיש לנו מסמכים רפואיים המצביעים על תקיפת בני משפחת הנקבל, אביו ואחיו בישראל, וכן מסמכים ברומנית ככל הנראה, המצביעים על תקיפת ברומניה של בני משפחתו הלומדים שם. משחגיש את המסמכים ותוך מתן החסבר להם, המשיך ב"כ הנקבל וטען בפניו את טיעוניו וחחסבר לרקע מעשי הנקבל - סכסוך בין משפחות בכפר כטא, שהגיע לחצרות בית המשפחה, בית שכל 13 ילדיו אקדמאים שאחיהם הבכור המורה היה להם מודל חיקוי. האב הזקן הותקף בפתח מסגד. בני משפחת הנקבל התלוננו במשטרה, וחוגשו כתבי אישום נגד האשמים, שחורשעו ודינם נגזר. בסופו של דבר חושגה "סולחה" בערך במאי-יוני 2009, ומאז נרגעו חרורות והסכסוך הסתיים.

קיומו של הסכסוך הוא שהביא לאחזקת הנשק על ידי הנקבל, צעיר חכים במשפחה, שהודה במעשיו ושיתף פעולה עם המשטרה. הוא רופא מאז 2009 ללא כל הסתבכות. עקב העבירה היה 24 שעות במעצר ואחר כך במעצר בית, ומאז אפריל 2009 ועד סיום עבודת השירות התאפשר לו לעבוד רק 4 שעות ליום, ונגרם לו נזק ממוני גדול. הנקבל נשוי לעורכת דין, אבל לילדים, ההליך הפלילי חרתיע אותו מאד וחוא לא נסחף יותר לאמוציות, הוא חש בושה וכלימה לעמוד בפני הועדה. בנסיבות אלה ביקש ב"כ הנקבל שלא להמליץ על אמצעי משמעת של התליה.

עו"ד ברג, ב"כ הקובל, הביא לפנינו בראשית דבריו את עמדת בית המשפט העליון לעניין מטרת הדיון המשמעתי הנערך לפי חוקים שונים בעקבות הרשעה פלילית וחשיקולים שיש להביא בחשבון כפי שהיא באה לידי ביטוי בפסיקתו, וראשית בע"א 412/90 משה אליהו נ. שר חבריאות (פ"ד מד(4) בעמ' 422) שם בסעיף 5 אמר בית המשפט כי עניינו של הדיון המשמעתי במקרים אלו היא בחסוקת המסקנה מה החשלקה, אם בכלל, להרשעה, על עיסוקו של הנידון ועל תפקודו המקצועי, בציינו כי חוראה כאמור לא נקבעה לגבי כל מקצוע אלא רק לגבי המשתתפים למסגרת מקצועית מסוימת בהם נדרשת דמת התנהגות מיוחדת וספדנית ביותר הנובעת מעדו של המקצוע וממעמדו החברתי.

לא בכדי, אמר מר ברג, תנאי לקבלת רישיון לעסוק ברפואת שיניים כאמור בסעיף 6(א)(1) לפקודה היא חיותו של אדם "אדם חגון". וכאן חפנה אותנו עו"ד ברג לע"א 224/70 זיאמנס נ. שר חבריאות (פ"ד לה(2) 424) שדן בשאלת מהי התנהגות שאינה הולמת רפא, ובו נקבע שהמילים

"אדם חגוף" אינן מצביעות בהכרח על זיקה לעיסוק ברפואה, אלא לתכונות אופי כלליות, שנדרשות מרופא מלכתחילה ואינן שונות ממה שנדרש מרופא ותיק.

לאור הנסיבות ותומרת העניין, העדר רקע משמעותי או תלונות ובהתחשב בכך שמדובר לפי התסקיר באדם נורמטיבי, נדרשת הפקדת רישיון לפרק זמן קצוב אך מתאימה לדעת הקובל התליח סמלית.

לסיום בקש לדבר הנקבל עצמו, שחודח כי מדובר בעבירה חמורה, אך לדבריו לא השתמש בנשק ולא איים באמצעותו ולא התכוון להשתמש בו אף להגנה, וחוא החזיק בו בגלל הסיטואציה שמשפחתו נקלעה אליה, כדי להעלות את בטחונו העצמי. לדבריו, בתגובה לדברים שכתב בית המשפט העליון, אם היה מבקש רישיון לנשק, לא היה מקבל. הוא אמר ששילם מחיר כבד על מעשהו, שמו נפגע, היה במעצר קצר אמנם, אך במעצר בית ותקופה ארוכה עבד רק 4 שעות ליום הוא חביע הרטה על המעשה והתנצל, ומבקש חקלה באמצעי המשמעות.

5. החלטת הועדה

בע"א 10979/04 ליביו לאור נ. שר הבריאות (פ"ד נט(6) 357) קבע בית המשפט העליון, כי השיקול המרכזי בהליכים משמעותיים הוא האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, ומפני אינטרס זה נסוגות הנסיבות האישיות של הרופא, אף אם באלה יש כדי לחשפיע על מידת עונשו בחלין הפלילי. כדברי השופטת חיות בעמ' 362:

"השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של חגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים.... לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל...."

וראו גם דבריו של הנשיא ברק בע"א 50/91 אדגר סבין נ. שר הבריאות (פ"ד מז(1) עמ' 27: "אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעותי... יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר לחביא בחשבון, ככל מקרה ומקרה, גם את חומרת חסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעתית-מקצועית להגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרס בהתרעה כללית... את הצורך, בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע..."

וכך גם בע"א 412/90 משה אליהו לעיל שחובא וטיעוני ב"כ הקובל, שבו אמר בית המשפט כי עניינו של הדין המשמעותי במקרים בהם הורשע רופא בעבירה שלא על פי פקודת הרופאים היא בחסכת המסקנה מה החשלקה, אם בכלל, להרשעה, על עיסוקו של הנידון ועל תפקודו המקצועי, בציוו כי חוראח כאמור לא נקבעה לגבי כל מקצוע אלא רק לגבי המשתתפים למסגרת מקצועית מסוימת בהם נדרשת רמת התמחות מיוחדת וקפדנית ביותר הנובעת מיעדו של המקצוע וממעמדו החברתי.

ובן, לא בכדי, כפי שאמר גם ב"כ הקובל, תנאי לזכאות לקבל רישיון לעסוק ברפואה שניים, הוא שעל האדם לחיות "אדם חגוף" (סעיף 6(א)(1) לפקודה).

השאלה היא האם חומרת העבירה הפלילית שביצע הנקבל מצדיקה אמצעי משמעות של חתליית רישיון לעסוק ברפואה שניים, אף אם סמלי, כטענת ב"כ הקובל, או שמא, כטענת ב"כ הנקבל, בנסיבות המקרה הנדון ניתן להסתפק באמצעי משמעות פחות ממנו.

לעניין חומרת מעשיו של הנקבל התייחס בית המשפט העליון בערעור שהגיש הנקבל, באמרו כי האיסור שבדין להחזיק נשק שלא כדין "נועד... למנוע מהכל, גם אלה המוגדרים "נורמטיביים", מלעשות דין לצמצם ולחבויר לחם כי הם צריכים למנות ולבקש את חגנתן של רשויות החוק" או

לחילופין, לבקשה רישיון לשאת נשק לשם הגנה עצמית. ובהמשך "המערער, משיקוליו, בחר לנקוט אחרת, אסורה על פי החוק, ולצד החלטה זו ניצב תו מחיר אשר נועד להרתיע את היחיד והרבים..."

אכן מדובר בתו מחיר במסגרת הדין הפלילי, והנקבל שילם את המחיר, ואנו מתרשמים כי לא יחזור על מעשה מסוג זה, אך הדברים הובאו כדי להבחיר, שלא מדובר בעניין של מה בכך, אלא בעבירה חמורה, גם אם ניתן להבין את חששותיו של הנקבל על רקע הסכסוך בו נפגעו בני משפחתו הקרובים.

הנקבל שיתף פעולה עם המשטרה, הודה במעשיו והביע חרטה ובושה, הן במסגרת ההליך הפלילי והן בפנינו. עברו נקי, הוא חי חיים נורמטיביים ושילם על מעשיו גם בפגיעה בשמו הטוב, וגם במעצרו על סוגיו ותנאיו וגם בהפסד ממוני.

אכן, העבירה שעבר הנקבל אינה במסגרת עיסוקו ואינה קשורה אליו, אך כאמור לעיל, מרופא מצופה רמת התנהגות מיוחדת וקפדנית ביותר הנובעת מיעדו של המקצוע וממעמדו החברתי. לפיכך לא נראה לנו כי ניתן להסתפק באמצעי משמעת הפחות מהתליית רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואת שיניים לפרק זמן קצוב.

לאור כל האמור לעיל, תוך שיקול האינטרס הציבורי מחד גיסא, ותוך התייחסות לשיקולים הספציפיים הנוגעים לנקבל מאידך גיסא, ובהתחשב בכך שגם הקובל הציע להסתפק בהתליה סמלית, אנו ממליצים בפני כב' שר הבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חודש אחד.

ד"ר חגי סלוצקי
נציג
הסתדרות רופאי השיניים

ד"ר לנה נטוב
יו"ר

עיריית אלטשולר, עו"ד
נציגת
היועץ המשפטי לממשלה

לחילופין, לבקשה רישיון לשאת נשק לשם הגנה עצמית. ובהמשך "המערער, משיקוליו, בחר לנקוט אחרת, אסורה על פי החוק, ולצד החלטה זו ניצב תו מחיר אשר נועד להרתיע את היחיד והרבים."

אכן מדובר בתו מחיר במסגרת חדין הפלילי, והנקבל שילם את המחיר, ואנו מתרשמים כי לא יחזור על מעשה מסוג זה, אך הדברים חובאו כדי להבהיר, שלא מדובר בעניין של מה בכך, אלא כעבירה חמורה, גם אם ניתן להבין את תשורתיו של הנקבל על רקע תסכסוך בו נפגעו בני משפחתו הקרובים.

הנקבל שיתף פעולה עם המשטרה, חזרה במעשיו והביע חרטה ובושה, הן במסגרת ההליך הפלילי והן בפנינו. עברו נקי, הוא חי חיים נורמטיביים ושילם על מעשיו גם בפגיעה בשמו הטוב, וגם במעצרו על סוגיו ותנאיו וגם בהפסד ממוני.

אכן, העבירה שעבר הנקבל אינה במסגרת עיסוקו ואינה קשורה אליו, אך כאמור לעיל, מרופא מצופה רמת התנהגות מיוחדת וקפדנית ביותר הנובעת מיעדו של המקצוע וממעמדו החברתי. לפיכך לא נראה לנו כי ניתן להסתפק באמצעי משמעת הפחות מהתליות רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואת שיניים לפרק זמן קצוב.

לאור כל האמור לעיל, תוך שיקול תאינטרס הציבורי מחד גיסא, ותוך התייחסות לשיקולים הספציפיים הנוגעים לנקבל מאידך גיסא, ובהתחשב בכך שגם הקובל הציע להסתפק בהתליות סמלית, אנו ממליצים בפני כבי שר חבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חודש אחד.

ד"ר חגי סלוצקי
נציג
הסתדרות רופאי השיניים

ד"ר לנה נטוב
יו"ר

עיריית אלטשולר, עו"ד
נציגת
חיתוך המשפטי לממשלה

ד"ר אשרף וטוב וטוב שיניים ד"ר ווטמן